

Ewakuacja w szkole

PODSTAWA PRAWNA EWAKUACJI

Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt. 3 ustawy o ochronie przeciwpożarowej, właściciel, zarządca lub użytkownik budynku, obiektu lub terenu zapewniając jego ochronę przeciwpożarową, obowiązany jest w szczególności zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie lub na terenie bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji.

Zgodnie z § 17 Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109 z 2010 r., poz. 719) właściciel lub zarządca obiektu przeznaczonego dla ponad 50 osób będących jego stałymi użytkownikami, niezakwalifikowanego do kategorii zagrożenia ludzi ZL IV, powinien co najmniej raz na 2 lata przeprowadzać praktyczne sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji z całego obiektu.

W przypadku obiektów, w których cyklicznie zmienia się jednocześnie grupa powyżej 50 użytkowników, w szczególności: szkół, przedszkoli, internatów, domów studenckich, praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji należy dokonać - co najmniej raz na rok, jednak w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia rozpoczęcia korzystania z obiektu przez nowych użytkowników.

Właściciel lub zarządca obiektu powiadamia właściwego miejscowo komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej o terminie przeprowadzenia działań nie później niż na tydzień przed ich przeprowadzeniem.

Przydział obowiązków i organizacja działania podczas ewakuacji w szkole

Dyrektor szkoły

- Podejmuje decyzję o ewakuacji.
- Nakazuje ogłoszenie alarmu i powiadomienie specjalistycznych służb ratowniczych.
- Organizuje i kieruje akcją ratowniczą (ewakuacją).
- Określa miejsce ewakuacji ludzi i ewakuowanego mienia.
- Wprowadza zakaz wejścia i wjazdu na teren szkoły.
- Nakazuje uruchomienie elementów zabezpieczenia procesu ewakuacji, w szczególności: otwarcie wyjść ewakuacyjnych, ochronę dokumentacji szkoły, wyłączenie zasilania instalacji elektrycznej.
- Współdziała ze specjalistycznymi służbami ratowniczymi.

Sekretariat szkoły

Zgodnie z decyzją Dyrektora szkoły.

- Alarmuje niezwłocznie osoby będące w obiekcie szkoły i strefie zagrożenia.
- Wzywa Państwową Straż Pożarną 998 – zgłasza zagrożenie pożarowe.
- Powiadamia konserwatora, woźne i personel pomocniczy szkoły.
- Nadzoruje zabezpieczenie (ewakuację) ważnego mienia, dokumentów, urządzeń, pieczęci itp.

Konserwator:

- Wyłącza główne zasilanie elektryczne obiektu i składa meldunek o wykonaniu zadania kierującemu ewakuacją.

Personel techniczny (woźne, sprzątaczk)

- Wstrzymuje wejście na teren szkoły.
- Otwiera pozostałe drzwi ewakuacyjne szkoły.

Nauczyciele:

- Odpowiadają za bezpieczeństwo uczniów, z którymi mają lekcję w momencie wszczęcia alarmu. Nie oddalają się od swojej grupy pod żadnym pozorem i są bezwzględni w egzekwowaniu posłuchu i dyscypliny.
- Przez chwilę – oczekują przy uchylonych drzwiach klasowych na przekazywaną sygnałem alarmowym informację o rodzaju i miejscu zagrożenia.
- Nakazują uczniom pozostawienie wszystkich rzeczy osobistych w klasie (teczki, zeszyty).
- Dokonują przeliczenia uczniów przed opuszczeniem klasy i wyprowadzają ich parami na miejsce ewakuacji zabierając tylko dziennik lekcyjny.

- W wyznaczonym miejscu ewakuacji ponownie sprawdzają obecność uczniów, po czym niezwłocznie przekazują informacje o stanie osobowym uczniów Dyrektorowi Szkoły – o wszelkich różnicach powiadamiają kierującego ewakuacją.
- Nauczyciele przebywający w pokoju nauczycielskim, którzy nie mają lekcji zabierają pozostałe dzienniki lekcyjne, przechodzą w kierunku poszczególnych wyjść ewakuacyjnych i pomagają w akcji ewakuacyjnej.

Uczniowie

Każdy uczeń przebywający w klasie na zajęciach lekcyjnych, po usłyszeniu alarmu ewakuacyjnego powinien bezwzględnie dostosować się do poleceń nauczyciela, w tym:

- ustawić się w sposób uporządkowany (dwuszereg) w kierunku wyjścia z klasy,
- na polecenie nauczyciela, bez paniki, żwawym krokiem (nie biegiem) w sposób uporządkowany udać się do wyjścia ewakuacyjnego,
- niezwłocznie zgłaszać nauczycielowi o przypadkach szczególnych, np.: przekazać znane informacje o uczniach przebywających poza klasą (np. w toalecie), zgłaszać natychmiastowo przypadki zasłabnięcia, omdlenia itp.,
- po wyjściu z obiektu szkoły ustawiać się w uporządkowanym szyku w miejscu ewakuacji.

Podstawowe zasady ewakuacji osób i mienia

Podstawowym obowiązkiem wszystkich osób przebywających w budynku w przypadku powstania zagrożenia, jest współpraca oraz bezwzględne podporządkowanie się poleceniom kierującego akcją ratowniczą, który do czasu przybycia jednostek Państwowej Straży Pożarnej musi zorganizować ewakuację ludzi i mienia. Osoby nie biorące udziału w akcji ratowniczej powinny ewakuować się najkrótszą oznakowaną drogą ewakuacyjną poza strefę objętą pożarem lub na zewnątrz budynku. Wszyscy uczestniczący w ewakuacji, a w szczególności organizujący działania ewakuacyjne powinni pamiętać że:

- w pierwszej kolejności ratuje się zagrożone życie ludzkie – ewakuację rozpoczyna się od tych pomieszczeń (lub stref), w których powstał pożar lub które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia oraz z tych pomieszczeń (lub stref), z których wyjście lub dotarcie do bezpiecznych dróg ewakuacji może być odcięte przez pożar, zadymienie lub inne zagrożenie,
- zabronione jest wykorzystywanie dźwigów (wind) do celów ewakuacji – ewakuację z wyższych kondygnacji należy prowadzić klatkami schodowymi,
- należy wyłączyć dopływ prądu do pomieszczeń i stref objętych pożarem,
- należy przeciwdziałać panice wśród osób przebywających w budynku, wzywając do zachowania spokoju, informując o drogach ewakuacji oraz roztaczając opiekę nad potrzebującymi pomocy,
- kolejność wyprowadzania osób uzależniona jest od miejsca wybuchu pożaru, usytuowania pomieszczeń w stosunku do klatek schodowych,
- w przypadku odcięcia dróg ruchu dla pojedynczych osób lub grupy dzieci, należy niezwłocznie dostępnymi środkami, bezpośrednio lub przy pomocy osób znajdujących się na zewnątrz odciętej strefy powiadomić kierującego akcją ratowniczą,
- gdyby okazało się, że droga ewakuacyjna, zwłaszcza z piętra, znajdująca się w strefie zagrożenia została zablokowana należy zebrać uczniów/słuchaczy w pomieszczeniu najdalej oddalonym od źródła pożaru i w miarę posiadanych środków oraz istniejących warunków ewakuować z zewnątrz budynku przy pomocy sprzętu przybyłych jednostek PSP. O fakcie blokady i odcięciu osób należy wszystkimi środkami powiadomić kierującego akcją. Osoby odcięte od wyjścia na parterze należy ewakuować oknami,
- wchodząc do pomieszczeń lub stref silnie zadymionych, przyjmować pozycję pochyloną (jak najbliżej podłogi) oraz zabezpieczać drogi oddechowe prostymi środkami (np. zmoczonym w wodzie materiałem),
- podczas przechodzenia przez silnie zadymione odcinki dróg ewakuacyjnych należy poruszać się wzdłuż ścian, aby nie stracić orientacji co do kierunku ruchu,
- nie należy otwierać bez koniecznej potrzeby drzwi do pomieszczeń, które mogą być objęte pożarem, ponieważ nagły dopływ powietrza sprzyja gwałtownemu rozprzestrzenianiu się ognia – otwierając drzwi do takich pomieszczeń należy chować się za ich ościeżnicę,
- nie można dopuszczać do blokowania w pozycji otwartej drzwi wyposażonych w samozamykacze,
- w miarę możliwości wraz z ewakuacją należy prowadzić akcję gaśniczą,
- kierunki ewakuacji powinny określać znaki bezpieczeństwa rozmieszczone na drogach komunikacyjnych,

- po zakończeniu ewakuacji osób należy sprawdzić, czy wszyscy opuścili poszczególne pomieszczenia
- przy niezgodności stanu osobowego i podejrzenia, że ktoś pozostał w zagrożonej strefie, należy natychmiast fakt ten zgłosić jednostkom ratowniczym przybyłym na miejsce akcji i przeprowadzić ponowne sprawdzenie pomieszczeń w budynku.